

ƏL/TMM UYĞUNLUQ TƏLİMİ • ONLAYN (ZOOM)

Auditdən əvvəlki prosedurlar

Audit müqaviləsi imzalanmazdan əvvəl ƏL/TMM ilə bağlı hər bir auditorun etməli olduqları

Müştərini tanı (KYC) • PEP və sanksiya yoxlaması • Risk əsaslı araşdırma

Bugünkü gündəlik

Audit müqaviləsindən əvvəlki ƏL/TMM prosesinin mərhələləri

01

Niyə vacibdir

Auditor kimi öhdəlikləriniz, Azərbaycan qanunvericiliyi və riskin nədən ibarət olduğu

02

Müştərini tanı və yoxlama

KYC, benefisiar mülkiyyətçi, PEP və sanksiya yoxlamaları

03

Risqlərin qiymətləndirilməsi və araşdırma

Müştəri riskinin reytingləndirilməsi və SDD / CDD / EDD seçimi

04

Qərar, sənədləşdirmə və davamlı öhdəliklər

Qəbul, imtina, qeydiyyat və monitoring

HİSSƏ 1

Niyə vacibdir

Auditor kimi öhdəlikləriniz, Azərbaycan qanunvericiliyi və bu addım buraxıldıqda nə baş verdiyi

Niyə vacibdir?

- 1 Auditorlar "monitorinq iştirakçısıdır" — sadə müşahidəçi deyil**
ƏL/TMM Qanunun 11.2., 11.3., 11.4. və 12-ci maddələrinə əsasən, öhdəlik daşıyan şəxslərlə yanaşı auditorlar da monitorinq iştirakçısı statusunda öz ƏL/TMM öhdəliklərini daşıyır.
- 2 Bu addım audit riskinin qiymətləndirilməsindən əvvəl gəlir**
Auditdən əvvəlki ƏL/TMM prosedurları müştərini ümumiyyətlə qəbul edib-etməyəcəyinizi müəyyən edir.
- 3 Nəzarəti MMX və Auditorlar Palatası həyata keçirir**
Qaydalara əməl edilməməsi Maliyyə Monitorinqi Xidməti (MMX) tərəfindən inzibati tədbirlərə, Auditorlar Palatası qarşısında peşəkar məsuliyyətə və ağır hallarda Cinayət Məcəlləsinin 193-1 (ləqallaşdırma) və 214 (terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi) maddələri üzrə cinayət məsuliyyətinə səbəb ola bilər.
- 4 Prosesə riayət etmək bizi qoruyur**
Ardıcıl, sənədləşdirilmiş auditdən əvvəlki ƏL/TMM prosesi MMX və ya Auditorlar Palatası qarşısında peşəkar diqqətliliyin ən yaxşı sübutudur.

Auditdən Əvvəlki AML Prosesi

Müqavilə imzalanmazdan əvvəl, həmişə bu ardıcılıqla — beş mərhələ

Müqavilə imzalandıqdan sonra proses bitmir: davamlı monitoring münasibətlər boyu müştərini yoxlamağa davam edir, və bu mərhələlərin hər biri şəraitin dəyişməsi ilə yenidən işə düşə bilər.

HİSSƏ 2

Müştərini tanı və yoxlama

Risk qiymətləndirməsinə keçmədən əvvəl şəxsiyyət, mülkiyyət və yoxlama mənzərəsinin qurulması

Müştərini Tanı (KYC): nə toplamalı

Hər potensial audit müştərisi üçün baza sənəd dəsti

Hüquqi şəxs üçün

- Dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamə
- Vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsi (VÖEN)
- Mülkiyyət sxemi (ownership chart)
- Təşkilati struktur sxemi (organizational chart) Direktorlar və qanuni nümayəndələrin siyahısı daxil olmaqla
- Mülkiyyət və təşkilati struktur sxemi
- Müvafiq lisenziya və icazələr
- Son maliyyə hesabatları

Fiziki şəxslər üçün

- Dövlət tərəfindən verilmiş şəxsiyyəti təsdiq edən sənəd
- Yaşayış ünvanını təsdiq edən sənəd
- Aidiyyəti olduqda, vəsaitin və ya gəlirin mənbəyinə dair sübut
- Auditoru cəlb etmək səlahiyyətinin təsdiqi
- Münasibətin məqsədi və gözlənilən xarakteri
- Niyə məhz bu firma, niyə məhz indi — kommersiya əsaslandırması

Risk qiymətləndirməsinə keçmədən əvvəl bunların hamısını toplayın — hələ müəyyən etmədiyiniz riski reytingləndirə bilməzsiniz.

Benefisiar Mülkiyyətçi (UBO): Azərbaycanca 10% Həddi

1

Yerli hədd beynəlxalq standartdan aşağıdır

Azərbaycan qanunvericiliyinə görə benefisiar mülkiyyətçi, mühim iştirak payı nizamnamə kapitalının, habelə səsvermə hüququnun 10 və ya daha çox faizinə sahib olan, yaxud hüquqi şəxsin qərarlarına mühüm təsir göstərən fiziki şəxsdir. Diqqət: bu hədd bir çox ölkədə tətbiq olunan 25%-dən aşağıdır.

2

3 səviyyəli müəyyənətmə ardıcılığı

Səviyyə 1: hüquqi şəxsə birbaşa və ya dolayı sahiblik edən fiziki şəxs(lər). Səviyyə 2: sahiblik yoxdursa, başqa formada nəzarəti həyata keçirən şəxs. Səviyyə 3: yuxarıdakılar müəyyən edilə bilmədikdə, hüquqi şəxsə rəhbərliyi həyata keçirən şəxs (məsələn, direktor).

3

Mərkəzləşdirilmiş dövlət reyestri artıq mövcuddur

AR 11 aprel 2025-ci il tarixli, 175-VIIQD sayılı qanununa əsasən, hüquqi şəxslər benefisiar mülkiyyətçiləri barədə məlumatı müəssisənin ölçüsündən asılı olaraq mərhələli müddətlərlə təqdim etməlidir. Məsələn: Qeyri-hökumət təşkilatları və dini qurumlar və orta sahibkarlıq üçün son tarix 30 iyun 2026-cı il tarixinədək idi, kiçik sahibkarlıq 31 dekabr 2026, mikro sahibkarlıq 31 dekabr 2027

4

Qırmızı bayraq

Aydın kommersiya və ya vergi əsaslandırması olmayan, bir neçə yurisdiksiyanı — xüsusilə məxfilik yurisdiksiyalarını — əhatə edən çoxqatlı strukturlar.

Fiziki Şəxslərin Verifikasiyası

1

Şəxsiyyət sənədi

Ən azı bir müstəqil ikinci mənbə (reyestr, bank arayışı, verilənlər bazası) ilə yoxlanılmış etibarlı pasport və ya vətəndaş şəxsiyyət vəsiqəsinin təsdiqlənmiş surəti.

2

Verifikasiya üsulu

Onlayn formatda video vasitəsilə verifikasiya qəbul edilir, lakin bu, uzaqdan aparılan yoxlama kimi faylda qeyd olunmalı və səbəbi göstərilməlidir.

3

Ünvan sübutu

Adətən son üç ay ərzində verilmiş kommunal qəbz, bank çıxarışı və ya rəsmi yazışma.

4

Səlahiyyətin təsdiqi

Müqaviləni imzalayan və ya danışıqlar aparan şəxsin bunu etməyə həqiqətən səlahiyyəti olduğunu təsdiqləyin — sadəcə sözünə deyil, reyestr çıxarışı, idarə heyətinin qərarına və ya etibarnaməyə əsaslanın.

Siyasi nüfuzlu şəxs (PEP) yoxlaması: Kim PEP Sayılır?

Siyasi nüfuzlu şəxs (PEP) — mühüm ictimai funksiya icra edən istənilən şəxsdir

PEP-in özü (ƏL/TMM qanun 1.1.24.)

- Yerli PEP — nazirlər, deputatlar, ali məhkəmə hakimləri, yüksək rütbəli hərbiçilər, dövlət müəssisələrinin rəhbər vəzifəli şəxsləri
- Xarici PEP — başqa ölkədə ekvivalent yüksək vəzifə tutan şəxslər
- Beynəlxalq təşkilat PEP-i — BMT, Dünya Bankı kimi qurumların yüksək vəzifəli şəxsləri

PEP ilə əlaqəli şəxslər

- Yaxın qohumlar (ƏL/TMM qanun 1.1.25.) — valideynləri, babaları, nənələri, əri, arvadı, uşaqları, nəvələri, doğma və ögey qardaşları və bacıları, övladlığa götürənləri (götürülənləri)
- Yaxın münasibətdə olan şəxslər (ƏL/TMM qanun 1.1.26.) — məlum birgə benefisiar sahiblər, yaxın biznes tərəfdaşları, PEP-in xeyrinə yaradılmış hüquqi qurumun yeganə benefisiarı
- AML/CFT Qanunu PEP, onun yaxın qohumu və yaxın münasibətdə olduğu şəxs anlayışlarını açıq tənzimləyir — PEP statusu tək başına imtina səbəbi deyil, EDD tələb edir

PEP Yoxlaması: Necə və nə vaxt?

1

Qəbulda yoxlayın, sonra təkrar yoxlayın

İmzalamazdan əvvəl statusu yoxlayın, sonra dövrü olaraq — ən azı ildə bir dəfə, hər müqavilə yenilənməsində və müştərinin mülkiyyət və ya idarəetməsindəki istənilən dəyişiklikdən dərhal sonra.

2

Struktur yanaşmadan istifadə edin

Kommersiya skrininq bazası ən yaxşı təcrübədir; minimum olaraq sənədləşdirilmiş internet və media axtarışı, üstəlik yoxlanılmış müştəri bəyanatı — sadəcə qəbul edilmiş deyil.

3

Yalnız əlaqə şəxsini deyil, hər kəsi yoxlayın

Hüquqi şəxsin özünü, direktorlarını, benefisiar mülkiyyətçilərini və onların məlum yaxın qohum və yaxın münasibətdə olduğu şəxslərini — təkcə müqaviləni imzalayan şəxsi yox.

4

Uyğunluğu təsdiqləmədən hərəkətə keçməyin

Ad üst-üstə düşməsi çox vaxt yanlış nəticə verir. Müştərini PEP kimi qəbul etməzdən əvvəl mümkün uyğunluğu araşdırın — və nəticədən asılı olmayaraq necə həll etdiyinizi qeyd edin.

Sanksiya və mənfi media yoxlaması

1

Sanksiya siyahıları

Müştərini, onun benefisiar mülkiyyətçilərini və direktorlarını aşağıdakı ardıcılıqla yoxlamaq.
hms.gov.az → BMT → riskə və əlaqəyə görə OFAC / EU / UK

2

Sanksiya uyğunluğu risk amili deyil — dayandırma səbəbidir

Təsdiqlənmiş sanksiya uyğunluğu, adətən, müqavilə ilə ümumiyyətlə davam etməyə imkan vermir. Bu, audit qrupu üçün mülahizə məsələsi deyil, qanuni qadağadır.

3

Mənfi media axtarışı

Müştəri və ya onun əsas şəxsləri ilə bağlı keçmiş fırıldaqçılıq, korrupsiya, vergidən yayınma və ya ciddi, həll olunmamış məhkəmə çəkişmələri barədə iddia və ya nəticələri axtarın.

4

Mənfi media necə istifadə olunur

Sanksiya uyğunluğundan fərqli olaraq, mənfi media tapıntıları risk reytinginizə və araşdırma qərarınıza təsir edir — avtomatik imtina deyil, əlavə araşdırma tələb edir.

HİSSƏ 3

Risqlərin qiymətləndirilməsi və araşdırma

Topladığınızı risk reytinginə — və mütənasib cavaba — çevirmək

Müştəri risk qiyməti: Reytingi müəyyən edən amillər

1

Mülkiyyət və nəzarət

Mürəkkəb və ya çoxqatlı strukturlar, sənədsiz (bearer) səhmlər, nominal səhmdarlar və ya direktorlar, yaxud təsdiqlənmiş PEP əlaqəsi.

2

Coğrafiya

Müştəri, onun benefisiar mülkiyyətçiləri və ya əsas kontragentlər zəif AML rejimi olan yurisdiksiyalarla əlaqəlidir və ya onlarla intensiv əməliyyat aparır.

3

Sənaye və sektor

Nağd pul dövriyyəsi yüksək olan bizneslər, daşınmaz əmlak, qiymətli metal və daş dilerləri, kazino və oyun, idxal-ixrac ticarəti, kripto-aktivlər, silah və müdafiə.

4

Müştəri sizə necə müraciət etdi

Tövsiyə və ya iş tarixçəsi yoxdur, işə qeyri-adi tələsiklik, standart KYC məlumatını verməkdən imtina, yaxud qeyri-adi haqq şərtləri təklifi.

Risk reytingi matrisi

Araşdırmanın dərinliyini reytingə uyğunlaşdırın — heç vaxt əksinə

Risk Reytingi	Tipik Profil	Tələb olunan Araşdırma
AŞAĞI	Yerli, şəffaf mülkiyyət, tənzimlənən və ya birjada qeydiyyatlı qurum, uzun fəaliyyət tarixçəsi, heç bir qırmızı bayraq yoxdur	Sadələşdirilmiş Müştəri uyğunluğu tədbirləri (SDD) - ƏL/TMM qanun maddə 4.18.
ORTA	Standart kommersiya müştərisi, qırmızı bayraq aşkarlanmayıb, müəyyən struktur və ya coğrafi mürəkkəblilik var	Standart Müştəri uyğunluğu tədbirləri (CDD) - ƏL/TMM qanun maddə 4.
YÜKSƏK	PEP əlaqəsi, yüksək riskli yurisdiksiya ilə bağlılıq, nağd pul dövriyyəsi yüksək sektor, qeyri-şəffaf mülkiyyət və ya mənfi media tapıntıları	Gücləndirilmiş Müştəri uyğunluğu tədbirləri (EDD) - ƏL/TMM qanun maddə 4.11., 4.12., 4.13., 7.1.4., 9.1.

Reyting — və onun əsaslandırılması — müqavilə imzalanmazdan əvvəl müştəri faylında qeydə alınmalıdır.

Sadələşdirilmiş Müştəri uyğunluğu tədbirləri (SDD)

Yalnız təsdiqlənmiş aşağı riskli müştərilər üçün — azaldılmış dərinlik, atlanmış araşdırma deyil

1

Nə vaxt tətbiq olunur

Adətən aşağı riskli, çox vaxt tənzimlənən və ya ictimai hesabatlılığı olan müştərilərlə məhdudlaşır — məsələn, birjada qeydiyyatlı şirkətlər, dövlət qurumları, tənzimlənən maliyyə institutları, heç bir qırmızı bayraq olmadan.

2

Nə hələ də tələb olunur

Şəxsiyyəti və qeydiyyatı təsdiqləyir, münasibətin əsas məqsədini anlayırsınız — SDD verifikasiyanın dərinliyini azaldır, onu ləğv etmir.

3

Monitoring davam edir

Davamlı monitoring SDD altında da tətbiq olunur, sadəcə standart və ya yüksək riskli müştərilərə nisbətən daha az tezlikdə.

4

Vacib qayda

SDD heç vaxt standart seçim deyil və vaxta qənaət üçün qısa yol deyil — risk qiymətləndirməsinin sənədləşdirilmiş, əsaslandırılmış nəticəsi olmalıdır.

Standart Müştəri uyğunluğu tədbirləri (CDD)

Baza tələb — yeni audit müştərilərinin böyük əksəriyyəti üçün tətbiq olunur

1

Müştərini identifikasiya edin və doğrulayın

Həm hüquqi şəxsin özünü, həm də auditə cəlb etmək səlahiyyətinə malik fiziki şəxsləri.

2

Benefisiar mülkiyyətçilərin identifikasiya və verifikasiyası

Benefisiar mülkiyyətçilərin kimliyi aşkarlanır və yoxlanılır.

3

Məqsədi və gözlənilən fəaliyyəti anlayın

Müştəri niyə bu müqaviləni istəyir və normal fəaliyyət necə görünməlidir — sonrakı meyllənmələri görmək üçün baza.

4

PEP və sanksiya yoxlamasını tamamlayın, sənədləşdirilmiş risk reytinginə nail olun

Bütün bunlar imzalamazdan əvvəl baş verir — CDD aşağı risk kimi təsdiqlənməyən hər müştəri üçün minimum tələbdir.

Gücləndirilmiş Müştəri uyğunluğu tədbirləri (EDD): Nə Zaman Tələb Olunur?

1

PEP əlaqəsi

Müştəri, benefisiar mülkiyyətçi və ya yaxın qohum/yaxın münasibətdə olan şəxs PEP kimi müəyyən edilir.

2

Yüksək riskli yurisdiksiya ilə bağlılıq

Müştəri, onun sahibləri və ya əsas əməliyyatları zəif ƏL/TMM rejimi olan yurisdiksiya ilə əlaqəlidir.

3

Qeyri-şəffaf və ya mürəkkəb struktur

Mürəkkəbliyi izah edən aydın kommersiya və ya vergi əsaslandırması olmayan çoxqatlı mülkiyyət.

4

Digər bayraqlar

Nağd pul dövriyyəsi yüksək fəaliyyət, mənfi media tapıntıları, yaxud tələsiklik, məxfilik və ya qeyri-adi ödəniş şərtləri kimi qeyri-adi hallar.

Gücləndirilmiş Müştəri uyğunluğu tədbirləri(EDD): Nə Etməli?

- 1 Vəsaitin və sərvətin mənbəyini müəyyən edin**
Sənədlərlə sübut olunmuş formada — bank arayışları, vergi bəyannamələri, biznes qeydləri — sadəcə müştərinin öz bəyanatı ilə deyil.
- 2 Qəbuldan əvvəl yüksək rəhbərlikdən təsdiq alın**
Sövdə edən tərəfdaş ilə birlikdə firmanın ƏL/TMM uyğunluq məsul şəxsinin təsdiqi, müqavilə göndərilməzdən əvvəl qeydə alınmalıdır.
- 3 Daha çox toplayın və müstəqil verifikasiya edin**
Biznes, gözlənilən əməliyyat modelləri barədə daha dərin məlumat, əsaslandırıldıqda isə müstəqil sahə ziyarəti və ya üçüncü tərəf verifikasiyası.
- 4 Daha yaxından izləyin və əsaslandırmanı sənədləşdirin**
Dövri baxışın tezliyini artırın və gücləndirilmiş tədbirlərin, yekun qərarın əsaslandırmasını aydın şəkildə qeyd edin.

HİSSƏ 4

Qərar, sənədləşdirmə və davamlı öhdəliklər

Qəbul və ya imtina, qeydin saxlanması, imzadan sonra vəzifələriniz

Müştəri qəbulunda qırmızı bayraqlar

Bunların heç biri avtomatik olaraq "imtina" demək deyil — amma hər biri sənədləşdirilmiş cavab tələb edir

Müştəri və ya onun mülkiyyəti barədə

- Benefisiar mülkiyyəti izah etməkdən çəkinmə və ya bacarmama
- Mürəkkəbliyi izah edən aydın biznes əsaslandırması olmayan mülkiyyət strukturu
- Biznes fəaliyyəti müştərinin maliyyə profilinə uyğun gəlmir
- Tez-tez auditor dəyişikliyi

Müqavilənin necə təklif olunduğu barədə

- Standart KYC-ni yan keçərək qeyri-adi sürətli başlanğıc üçün təzyiq
- Nağd ödəniş, yaxud əlaqəsiz üçüncü tərəfdən ödəniş təklifi
- Mülkiyyət və ya müqavilə barədə qeyri-adi məxfilik tələbləri
- Müştərinin ictimai və ya tənzimləyici tarixçəsində mənfi və ya izahsız boşluqlar

Müqavilənin qəbulu qərarı

1

Üç mümkün nəticə

1. Qəbul; 2. gücləndirilmiş şərtlərlə qəbul (EDD tədbirləri və müəyyən edilmiş monitoring planı); və ya 3. imtina. Qərarı ümumiyyətlə buraxan dördüncü seçim yoxdur.

2

Kim qərar verir

Müqaviləyə sövq edən tərəfdaş, firmanın təyin olunmuş ƏL/TMM üzrə məsul şəxsi ilə birlikdə — heç vaxt yalnız münasibət qurmaq istəyən tərəfdaş tək başına qərar verməməlidir.

3

İmtina daxil olmaqla, hər nəticəni sənədləşdirin

İmtina edilmiş potensial müştəri üçün belə, səbəbini qeyd edən fayl qeydi lazımdır — nəzarətçilər əsaslandırmanı, sadəcə yekun müştəri siyahısını yox, görmək istəyir.

4

Şübhə olduqda

Qırmızı bayraqlar EDD vasitəsilə qənaətbəxş şəkildə həll edilə bilmirsə, imtina daha təhlükəsiz və daha əsaslandırılabilən peşəkar seçimdir.

Sənədləşdirmə və Qeydlərin Saxlanması

1

Ayrıca AML qəbul faylı saxlayın

Audit iş sənədlərindən ayrı, lakin onlara istinad edilən — qəbul edilmiş və ya rədd edilmiş hər müştəri üçün.

2

Nə olmalıdır

KYC sənədləri, benefisiar mülkiyyət zənciri, tarix və mənbəyi ilə skrining nəticələri, əsaslandırılmış risk reytingi, tətbiq edildikdə EDD tədbirləri və təsdiq imzası.

3

Saxlama müddəti

Milli qanunvericiliyin və peşəkar təşkilatınızın (Auditorlar Palatasının) tələb etdiyi müddət ərzində, müştəri münasibəti başa çatdıqdan sonra — dəqiq müddəti daxili qaydalarınızla təsdiqləyin.

4

Özünüzü tutmalı olduğunuz standart

Fayl MMX və ya nəzarətçi orqan üçün təkrar istehsal edilə bilməlidir — sənədləşdirilməyən addım baş verməmiş sayılacaq.

Davamlı Monitoring: Nə Vaxt Yenidən Qiymətləndirmək

- 1 Mülkiyyət və ya nəzarətdə dəyişiklik**
Yeni benefisiar mülkiyyətçilər, restrukturizasiya, yaxud müştəriyə təsir edən birləşmə və ya satınalma.
- 2 Yeni sanksiya və ya PEP uyğunluğu**
Müştəri və ya əlaqəli şəxs yenidən sanksiya siyahısında görünür və ya PEP statusu qazanır.
- 3 Əhəmiyyətli izahsız dəyişiklik**
Biznes fəaliyyətində, maliyyə profilində, yaxud müqavilə zamanı müşahidə etdiyiniz əməliyyat naxışında.
- 4 Planlı dövri baxış**
Yüksək riskli müştərilər üçün daha tez-tez (məsələn, ildə bir dəfə), aşağı riskli üçün daha az tez-tez — hər yenidən qiymətləndirmə risk reytingini və araşdırma səviyyəsini yuxarı və ya aşağı dəyişə bilər.

Bildiriş Öhdəlikləri və Sızdırma Qadağası

- 1 Şübhə həttə imzadan əvvəl yarana bilər**
Auditdən əvvəlki prosesin istənilən mərhələsində pul yuyulması və ya terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi şübhəsi yaranarsa, Maliyyə Monitorinqi Xidmətinə (MMX) qanunla tələb olunan formada — adətən elektron hesabat sistemi vasitəsilə — məlumat verilməlidir.
- 2 Məlumatın sızdırılması qadağandır**
Müştəriyə birbaşa və ya dolayı yolla bildirişin edildiyini və ya ediləcəyini bildirmək olmaz.
- 3 Vicdanla verilən məlumat qorunur**
Vicdanla edilən bildiriş, ümumiyyətlə, auditoru peşəkar və ya mülki hüquq üzrə məxfilik iddialarından qoruyur.
- 4 Ciddi hallar Cinayət Məcəlləsinə aiddir**
Leqallaşdırma (Cinayət Məcəlləsinin 193-1-ci maddəsi) və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi (214-cü maddə) ilə bağlı əməllər cinayət məsuliyyəti yaradır — imzadan əvvəl şübhə aşkarlandığında, növbəti addımdan öncə AML uyğunluq məsulu ilə məsləhətləşin.

HİSSƏ 5

Praktika və yekun

Çərçivəni real ssenariyə tətbiq etmək və faktiki istifadə edəcəyiniz yoxlama siyahısı ilə ayrılmaq

Case-Study: Bu müştərini qəbul edərdinizmi?

Ərəstun-2014 MMC tikinti şirkəti

- dövriyyə: 45 mln. manat, gəlirin 65%-i dövlət satınalmalarından gəlir,
- təsisçi və UBO: Elvin Zülfüqarlı, UBO-nun yaxın ailə üzvü yüksək dövlət vəzifəsi tutur, yəni PEP connection var,
- şirkət 12 ildir fəaliyyət göstərir, aktivləri var, bank kreditləri var, mülkiyyət strukturu şəffafdır.

Müzakirə:

- 1 Hansı konkret qırmızı bayraqları görürsünüz və hər biri bugünkü hansı hissəyə aiddir?
- 2 Rəy formalaşdırmazdan əvvəl hansı KYC və skrining addımlarını atardınız?
- 3 Hansı risk reytingi təyin edərdiniz və bundan hansı EDD tədbirləri irəli gələrdi?
- 4 Qəbul edərdinizmi, şərtli qəbul, yoxsa imtina — və bu qərarı kim verməlidir?

Ən çox buraxılan səhvlərdən bəziləri

1

Bunu formal "qutu işarələmə" kimi görmək

Real risk qiymətləndirməsi əvəzinə — cavabların nə demək olduğunu düşünmədən prosedura əməl etmək.

2

Yalnız müştərinin öz bəyanatına güvənmək

Şəxsiyyət, mülkiyyət və ya vəsaitin mənbəyinin müstəqil doğrulanması olmadan.

3

Yalnız əlaqə şəxsini yoxlamaq

Benefisiar mülkiyyətçiləri, direktorları, yaxud PEP-in yaxın qohum və münasibətlərini gözdən qaçıрмаq.

4

ƏL/TMM riskini audit riski ilə qarışdırmaq

Bunlar əlaqəli, lakin fərqli standartlar altında ayrı qiymətləndirmələrdir — biri digərini əvəz etmir.

5

Təkrarlanan müqaviləni illərlə yenidən baxızsız buraxmaq

Yaxud sərhəddə olan qəbul qərarının əsaslandırmasını sənədləşdirməmək.

Auditdən Əvvəlki AML Yoxlama Siyahısı

Bunu ofisə aparın — hər yeni müqavilədən əvvəl bir səhifə

☐ Müştərinin qeydiyyatını verifikasiya edin	☐ Mənfi mediaya görə yoxlayın
☐ Bütün benefisiar mülkiyyətçiləri (UBO) (10%+ hədd) müəyyən edin	☐ Sənədləşdirilmiş risk reytingi təyin edin
☐ Sövdə edən şəxsin səlahiyyətini verifikasiya edin	☐ Mütənasib araşdırma tətbiq edin (SDD/CDD/EDD)
☐ Müştəri, sahiblər və direktorları PEP-ə görə yoxlayın	☐ EDD üçün: vəsaitin mənbəyi + tərəfdaş təsdiqi
☐ Sanksiya uyğunluğuna görə yoxlayın	☐ Davamlı monitoring və baxış cədvəlini müəyyən edin

Məlumat vermə kanalı: şübhə yarandıqda, qurumunuzda kimə məlumat verəcəyinizi və Maliyyə Monitoring Xidmətinə (MMX) necə bildiriş edəcəyinizi dəqiq bilin.

Suallar və müzakirə

Bugünkü diqqətiniz və iştirakınız üçün təşəkkür edirəm.
Suallarınızı çata yazın, yaxud mikrofonu açıb soruşun.